

damser dan ooit gemaakt. Hij heeft getuigd, dat zijn vader niets wist van de geschiedenis der familie en niets over haar verleden bezat. Welnu, geleidelijk aan wist J. E. er alles van en had hij er heel veel over, als uit het luchtledige geplukt met de volmaakte kunst van een gentleman-goochelaar. Op het eerste deel van deze aanduiding moet een bijzondere klemtoon vallen. In onze stad van vroeger naar de traditie ten dele ruwe en nog altijd harde werkers was hij van binnen en naar buiten een zeldzaam beschaafd, hoofs, beminnelijk en erudiet mens. En met deze eigenschappen heeft ook hij veel werk verzet en op een beslissend moment een grote energie ontplooid.

Na zijn gymnasium-jaren in Zwolle studeerde hij van 1904 tot 1909 in Utrecht theologie, in grootvaders voetspoor dus. In het laatste jaar vertoefde hij enkele maanden in Woodbroke, het centrum van de Engelse Quakers bij Birmingham. Dit verblijf heeft veel voor hem betekend, de praktijk van een blijmoedig geloofsleven sprak hem meer aan dan de theologische wetenschap, met name in haar orthodoxe uitdrukking. Het christelijke geloof betekende voor hem in de eerste plaats daadwerkelijk dienstbetoon in genegenheid jegens de naaste.

Intussen werd hij eerst in 1910 hulpprediker in de Nederlands-Hervormde Kerk te Heerlen en vervolgens in Hoorn op Terschelling. Van 1911 tot 1916 volgde een predikantschap te Beek in Limburg. Bij de aanvaarding hiervan trad hij in het huwelijk met Frederica Wilhelmina Sophia Ulfers, dochter van een bekend predikant te Rotterdam, die in veler harten een grote plaats innam als schrijver van een bekende kinderbijbel. Ook de in zijn tijd veel gelezen romans 'Oostloorn' en 'Harro Walter' stonden op zijn naam. Deze echtverbintenis scheen de jonge dominee meer nog dan tevoren te bestemmen voor een predikantenloopbaan. Van 1916 tot 1920 volgde inderdaad de bediening van Roosendaal in Noord-Brabant, waar hij zich echter niet geheel thuisgevoelde in de nogal uitgesproken rechtzinnige sfeer. Bijna had hij een beroep naar Utrecht aangenomen, toen uit een geheel andere hoek plotseling Rotterdam wenkte. Het in 1859 opgerichte Rotterdamsch Leeskabinet, één dier weinige ouderwets gemoedelijke, gezellige en nuttige instellingen van deze aard, die de verzakelijking ook van het bibliotheekwezen hebben overleefd, zocht een nieuwe bibliothecaris. Op 13 december 1920 trad Van der Pot als zodanig in